

1. Het saldo in de melkveehouderij

Eric Reintjes, veehouder, overweegt om zijn productie uit te gaan breiden. Hij twijfelt gezien de slechte melkprijzen.

De vraag zal zijn of de kosten van voer, gezondheidszorg enz. wel opwegen tegen de opbrengsten. Met andere woorden: gaat het hem lukken om een positief saldo te realiseren? Hoe zit dit nu precies? Wat houdt dat dat in: saldo ?

Het saldo is het verschil tussen opbrengsten en toegerekende kosten.

Opbrengsten melkveehouderij

De opbrengsten op het melkveebedrijf bestaan uit:

- melkopbrengst, -> paragraaf **1.1**
- omzet en aanwas, -> paragraaf **1.2**
- overige opbrengsten -> paragraaf **1.3**

1.1 Melkopbrengst

Deze bepaalt voor het grootste deel de totale opbrengsten van een melkveebedrijf.

hoeveelheid

Tot 2015 had elk melkveebedrijf in Nederland een melkquotum. Dat is nu niet meer. Toen lag de hoeveelheid, die een bedrijf per jaar produceerde, vrij vast.

De totale hoeveelheid melk, die een bedrijf per jaar produceert, is o.a. afhankelijk van:

- Aantal koeien, het ras
- Voeding, enz.

Tot 2016 kon je voor het maken van een begroting vrij vaste getallen daarvoor gebruiken. Na die tijd ligt dat anders. Toen was het gebruikelijk om je quotum maximaal te benutten. Mogelijk dat met het fosfaatquotum in de toekomst iets vergelijkbaars gaat spelen.

melkprijs

De volgende factoren hebben invloed op de uit te betalen melkprijs:

- De hoeveelheid vet en eiwit en lactose (in kg)
- kwantumtoeslag bij > 700 000 kg melk, bijvoorbeeld € 1,13 per 100 kg melk;
- seizoensheffingen of -toeslagen
- bijdragen algemeen belang: ZuivelNL
- inhoudingen – kosten: administratie; **transport**(ophaal)kosten

De opbouw van de melkprijs zie je op de volgende pagina in **Figuur 1**. Het is een berekening van de **totale opbrengst aan melkgeld** voor een heel jaar.

In figuur 1 gaat men uit van een totale productie van 400.000 kg met en 3.5 % eiwit, 4,4 % vet en 4,6 % lactose.

- 4,4 % van 400.000 = $4,4 \times 4000$ (1 %) = 17600 kg vet
opbrengst van vet = € 363 / 100 kg -> $17600 \text{ kg} / 100 \times € 273 = € 63888,-$
- de coöperatieve regeling levert een aftrek op van € 3,18 per 100 kg melk
 $400.000 \text{ kg} = 4000 \times 100$; dus totale aftrek = $4000 \times € 3,18 = € 12720$

De andere cijfers worden op vergelijkbare wijze berekend:

per kg vet/eiwit/lactose óf per kg melk

De kosten voor administratie zijn een bedrag per nota. Die zijn onafhankelijk van de hoeveelheid geleverde melk.

De toeslag in de winter is in onderstaand voorbeeld € 3,16 per 100 kg melk, de zomerkorting is € 1,81 per 100 kg melk. Melkfabrieken willen een '**vierkante**' aanvoer: een constante aanloop gedurende het hele jaar. Het gaat dan natuurlijk weer om de vet- en eiwithoeveelheden.

Figuur 1: Voorbeeld van de opbouw van de melkprijs voor een bedrijf met 400.000 kg melk.

Te leveren hoeveelheid kg:	400000	4,4 % vet; 3,5 % eiwit		
Onderdeel	Hoeveelheid	Prijs (in €)	Eenh.	Totaal (€)
Vet:	17600	363	/100 kg	63888
Eiwit:	14000	487	/100 kg	68180
Coöperatieve regeling (-)	400000	3,18	/100 kg	-12720
Seizoenstoeslag	123600	3,18	/100 kg	3930
Seizoenskorting (-)	205600	1,82	/100 kg	-3742
Vaste kosten melkafr. (-)	26	50	/stuk	-1300

Melkgeld excl. BTW				118236
Bijdrage ZuivelNL	400000	-0,05	/100 kg	- 200
BTW- (Af te dragen)	6 %	118236		7094

Factuurbedrag				125130
Gemiddelde melkprijs in € per 100 kg:				31,28

De laatste regel van de figuur hierboven geeft de melkprijs per 100 kg melk (gemiddeld over een heel jaar), die je uiteindelijk ontvangen hebt. Met dit getal kunnen melkveehouders (achteraf) de melkprijzen met elkaar vergelijken.

In bovenstaand voorbeeld is lactose even buiten beschouwing (voor de eenvoud) gebleven. Het ging nu nog om het duidelijk maken van het principe. Op een van de volgende pagina vind je een uitdraai met werkelijke cijfers.

Voorbeeld van een (met een toelichting op volgende pagina).

FrieslandCampina

Postbus 2049, 3800 CA Amersfoort

Praktijkcentr. Nij Bosma Zathe
Boksumerdijk 11
9084 AA GOUTUM

Melkgeldnota

FrieslandCampina Nederland B.V.

Postbus 2049
3800 CA Amersfoort

BTW: NL 008383443 B01
Binnendienst
t 033 7133000
f 033 7133094
e binnendienst@frieslandcampina.com
www.frieslandcampina.com

06 november 2015

Bedrijfsnummer: 204158
Factuurnummer: 091608003 factuur uitgereikt door afnemer
IBAN: NL10 RABO 0112 5549 89
BTW-nummer: NL811383696B04

Afrekening melkgeld oktober 2015

Factuurgegevens

Omschrijving	Hoeveelheid	Prijs	Per	BTW	Bedrag	Toelichting
Garantieprijs		29,00	100 KG			
2 Eiwit garantieprijs	5.265,85	473,39	100 KG	L	24.928,01	
Correctie eiwit garantieprijs	471,47	-8,16	100 KG	L	-38,47	
Vet garantieprijs	6.706,52	236,70	100 KG	L	15.874,33	
3 Correctie vet garantieprijs	597,47	-4,08	100 KG	L	-24,38	
Lactose garantieprijs	6.703,56	47,34	100 KG	L	3.173,47	
4 Correctie lactose garantieprijs	613,72	-0,82	100 KG	L	-5,03	
Inhouding coöperatieve regelingen	148.756,00	-0,87	100 KG	L	-1.294,18	
5 Vaste kosten	1,00	-80,00	1 ST	L	-80,00	
Kwantumtoeslag	148.756,00	1,24	100 KG	L	1.844,57	
Melkgeld totaal excl. BTW					44.378,32	
7 Bijdrage ZuivelNL	148.756,00	-0,05	100 KG	G	-74,38	
8 BTW (Af te dragen)	6,000 % (L) over	44.378,32			2.662,70	
Factuurbedrag (in euro's)					46.966,64	

Uitwerking seizoensregelingen

	10-2015	t/m 10-2015		10-2015	t/m 10-2015
Seizoensheffing	-	-11.291,46	Adm. knip i.v.m. maandwisseling	-	-93,31
Seizoenstoelag	3.644,52	10.055,24	Saldo	3.644,52	-1.329,53

Het saldo van de seizoensregelingen wordt met u verrekend met het melkgeld over de maand december of zodra u stopt met leveren.

Vergelijking	Uw bedrijf		Uw bedrijf cum		FrieslandCampina	
	10-2015	10-2014	10-2015	10-2014	10-2015	t/m 10-2015
Afrekening						
Kg melk	148.756	107.142	1.278.040	1.187.088		
Eiwit %	3,540	3,579	3,497	3,463	3,629	3,529
Vet %	4,508	4,433	4,452	4,397	4,465	4,373
Lactose %	4,506	4,518	4,552	4,528	4,505	4,532
Ureum gehalte	18,2	19,2	19,6	21,0	21,4	22,0
Melkgeld incl. BTW	47.041,02	43.245,65	423.854,86	516.317,28		
Prijs incl. BTW	31,62	40,36	33,16	43,49	31,73	32,87
Prijs excl. BTW	29,83	38,08	31,29	41,03	29,94	31,02

Toelichting op: Voorbeeld Melkgeldnota

Nr.	Toelichting
1	De nota heeft betrekking op alle leveranties in oktober 2015
2	De opbrengst aan Eiwit in die periode (= oktober 2015) is als volgt berekend: Totaal aantal kg melk = 148.756 kg (zie kolom bij 3) Eiwit % = 3,540 -> Dit komt neer op $148756 / 100 \times 3,54 = 5265,96$ kg eiwit Op de factuur staat: 5265,85 (afroundingsverschil) Prijs eiwit = € 473,39 / 100 kg Opbrengst eiwit: $5265,85 / 100 \times 473,39 =$ € 24928,01
3	De berekening voor eiwit en lactose is vergelijkbaar met die van vet.
4	De norm = € 0,87 per 100 kg. Dit bedrag wordt in mindering (-) gebracht. $148.756 = 1487,56 \times 100 \rightarrow 1487,56 \times 0,87 =$ € 1294,18
5	Kosten voor administratieve verwerking nota's e.d.: € 80,00 Dit is 1 x per nota, ongeacht aantal kg melk.
6	Het totaal van alle bedragen, maar dan EXCLUSIEF BTW
7	De bijdrage zuivelNL = 5 ct per 100 kg melk: $1487,56 \times 0,05 =$ € 74,38 Het is een heffing -> dus – Op de internet-site is op te zoeken hoe die 5 ct opgebouwd is: het is voor een fonds t.b.v. de melkveehouderij (veeverbetering, promotie, KKM, GD, e.d.)
8	L = Lage BTW-tarief (6 % in 2015) Op de afgeleverde melk <u>ontvangt</u> de boer 6 % BTW: 6 % over het bedrag van 44378,32 = € 2662,70
9	Het totale bedrag wat bijgeschreven gaat worden (incl. BTW) op de bankrekening
10	Seizoensheffingen en -kortingen worden verstrekt per 100 kg melk. Wordt op dezelfde manier dus berekend als de coöperatieve regeling. Voor deze nota (oktober) is de toeslag van € 2,45 per 100 kg melk van toepassing: $148.756 / 100 \times 2,45 =$ € 3644,52 In totaal is € 10,055,24 aan toeslagen opgebouwd. In vorige maanden (april o.a) is een <u>heffing</u> (- € 11.291,46) opgebouwd. Het verschil wordt pas op einde van het jaar verrekend.
11	In deze kolom staan de totale hoeveelheid melk en het gemidd. vet en eiwit % voor de melk, die in oktober geleverd is (door jouw bedrijf).
12	Samenvatting van de melkleveranties van oktober <u>vorig jaar</u> (2014). Hier kun je OKTOBER dit jaar vergelijken met oktober van vorig jaar; beide voor <u>eigen</u> bedrijf
13	Uw bedrijf cum = cumulatief : dit is het totaal aan geleverde melk <u>vanaf</u> periode 1 tot en met de laatste afrekening (oktober dus). Nu ook weer dit jaar vergeleken met vorig jaar; voor eigen bedrijf.
14	Het gemiddelde van "alle" FrieslandCampina-boeren voor <u>alleen deze</u> periode (okt).
15	Hetzelfde als 14), maar dan ook weer cumulatief {(zie 13)}

Aanvullende opmerkingen bij NOTA:

1. Eiwit levert het meeste op omdat eiwit bij het vermarkten ook meer opbrengt.
2. De kwantumtoeslag (ook per 100 kg melk) is vooral afhankelijk van de bedrijfsgrootte (en misschien prijsafspraken). Is een toeslag op het leveren van grote hoeveelheden.
3. Die BTW moet de boer wel afdragen aan de fiscus, maar hij ontvangt 'm eerst wel van Campina. Of men doet mee aan de landbouwregeling. Dan mag hij de ontvangen BTW behouden, maar dan moet hij wel op aan te kopen producten BTW betalen.
4. De "Inhouding coöperatieve regeling" is voor o.a. de verwerking van de melk. Dat is een bedrag per 100 kg melkplasma.
Dus 100 kg melk met 6 % vet levert méér op dan 200 kg met 3 % vet.
5. Deze afrekening is "**franco boerderij**": de opkoper van de melk betaalt het transport.
6. De RMO meet in liters terwijl de uitbetaling is in KG is. Om die reden worden de gemeten liters vermenigvuldigd met 1,03 om op KG uit te komen. Regelmatig wordt RMO gewogen om die factor te bepalen.
7. Aan Campina wordt 1,14 maal zoveel zomermelk als wintermelk geleverd. Vóór de invoering van de seizoensheffingen was dat 1,31 zoveel. In Ierland wordt vele malen méér zomermelk als wintermelk geleverd. In Nieuw-Zeeland wordt op sommige plaatsen in de winter helemaal geen melk verwerkt.

Opdracht 1 Over de Melkgeldnota

- a) Op de vorige pagina staat een tabel met toelichtingen. Elke toelichting hoort bij een nummer op de nota.
Bestudeer die toelichtingen bij elk nummer. Markeer de tekst, die je niet begrijpt.
- b) Controleer de weergegeven berekeningen.
- c) Geef een beoordeling van de resultaten van oktober 2015 t.o.v. oktober een jaar eerder. Welke kolommen gebruik je dan?
- d) Beoordeel of de cijfers van oktober-2015 veel afwijken van het gemiddelde van heel 2015. Voor welke cijfers geldt dat vooral?
- e) Is je antwoord van vraag d) ook van toepassing op alle boeren die aan Campina leveren? Waar leid je dat uit af?
- f) Geeft een beoordeling van de cijfers over 2015 t.o.v. het gemiddelde van alle boeren over heel 2015. Welke kolom van cijfers gebruik je dan?

Opdracht 2 Berekening Melkgeldopbrengst

Voor een bedrijf is gegeven:

- totale melkproductie in een bepaalde periode (2015): 72.400 kg
- eiwit-gehalte: 3,08
- vetgehalte: 4,22 %
- lactose-gehalte: 4,50
- uitbetaling vindt plaats "franco boerderij".
- prijzen per kg vet, heffingen enz. zijn volgens het voorbeeld in de bundel (pag. 3)
- de correcties op de vet- en eiwit garantieprijzen mag je verwaarlozen.

Gevraagd

Bereken op een overzichtelijke wijze het totale "Factuurbedrag" voor deze periode.

Totale productie in periode	
-----------------------------	--

Onderdeel	Hoeveelheid	Prijs (in €)	Eenheid	Totaal (€)
Eiwit				
Vet				
Lactose				
Coöperatieve regeling (-)				
Vaste kosten melkafrekening				
Kwantumtoeslag				

Melkgeld excl. BTW				
Zuivel-NI-heffing				
6 % BTW (Af te dragen)				

FACTUURBEDRAG	
----------------------	--

Opdracht 3 HERHALINGSOPGAVE (Melkgeldopbrengst)

Voor een bedrijf is gegeven:

- totale melkproductie in een bepaalde periode (2015): 82.400 kg
- eiwit-gehalte: 3,55 %
- vetgehalte: 4,62 %
- lactose: 4,54 %
- uitbetaling vindt plaats "franco boerderij".
- prijzen per kg vet, heffingen enz. zijn volgens het voorbeeld in de bundel (pag. 3)
- de correcties op de vet- en eiwit garantieprijzen mag je verwaarlozen.

Gevraagd

Bereken op een overzichtelijke wijze het totale "Factuurbedrag" voor deze periode.

Totale productie in periode	
-----------------------------	--

Onderdeel	Hoeveelheid	Prijs (in €)	Eenheid	Totaal (€)
Eiwit				
Vet				
Lactose				
Coöperatieve regeling (-)				
Vaste kosten (melkafr.)				
Kwantumtoeslag				

Melkgeld excl. BTW				
Zuivel-NI-heffing				
6 % BTW (Af te dragen)				

FACTUURBEDRAG	
----------------------	--

Opdracht 4 (herhaling Melkgeldopbrengst)

Gegeven: totale melkproductie in een bepaalde periode (2015): 92.185 kg
 eiwitgehalte: 3,41 %
 vet-gehalte: 4,47 %
 lactose-gehalte: 4,55 %
 voor de rest alles hetzelfde zoals in Opdracht 3

Bereken het uiteindelijke factuurbedrag, inclusief BTW. Ontwerp zelf de rest van de tabel voor de berekening. Dat maakt je bewuster van de methodiek.

Uitwerking:

Voor een bedrijf is gegeven:

- totale melkproductie in een bepaalde periode (2015): _____ kg
- eiwit-gehalte: _____ %
- vet-gehalte: _____ %
- lactose: _____ %

Gevraagd

Bereken op een overzichtelijke wijze het totale "Factuurbedrag" voor deze periode.

Totale productie in periode	
-----------------------------	--

Onderdeel				
Eiwit				
Coöperatieve regeling (-)				

	Melkgeld excl. BTW			
_____ -heffing				
BTW _____ %				

FACTUURBEDRAG	
----------------------	--

Opdracht 5: EXTRA OEFENOPDRACHT i.v.m. TOETS

Gegeven: totale melkproductie in een bepaalde periode (2015): 135.360 kg
 vetgehalte: 4,45 % LET OP !! Volgorde vet <-> eiwit-% afwijkend.
 eiwit-gehalte: 3,52 %<
 lactose-gehalte: 4,50 %
 voor de rest alles hetzelfde zoals in Opdracht 4

Bereken het uiteindelijke factuurbedrag, inclusief BTW

Voor een bedrijf is gegeven:

- totale melkproductie in een bepaalde periode (2015): _____ kg
- vetgehalte: _____ %
- eiwit-gehalte: _____ %
- lactose: _____ %

Gevraagd
 Bereken op een overzichtelijke wijze het totale "Factuurbedrag" voor deze periode.

Totale productie in periode	
-----------------------------	--

Onderdeel				
Eiwit				
Vet				
Lactose				
Coöperatieve regeling (-)				
Vaste kosten melkafr.				
Kwantumtoeslag				

Melkgeld excl. BTW				
_____ -heffing				
BTW _____ %				

FACTUURBEDRAG	
----------------------	--

Melkweb van FrieslandCampina - Nota's van Dairy Campus

De melkgeldnota op pagina 11 was van oktober 2015. Deze was uitgedraaid via de website van FrieslandCampina. Dat is de website: www.melkweb.frieslandcampina.com
Zoiets kun je ook thuis doen of op je bpv-bedrijf.

De nota's op vorige en volgende pagina zijn van het melkveebedrijf van Dairy Campus in Friesland.

Op de volgende 2 pagina staat een uitdraai van de Melkgeldnota van **februari 2017**

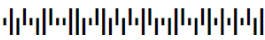
Opdracht 6 (Melkgeldnota van februari 2017)

- Om de omvang van de productie te begrijpen: ga eerst naar www.dairycampus.nl
- Scrol iets naar beneden en klik op: **360 ° tour Dairy Campus >**
- Klik links op scherm op "**Start hier de tour**".
- Bekijk de verschillende onderdelen (Praktijkstal, Mestplein, enz.)

De volgende vragen hebben allemaal betrekking op de Nota op volgende pagina

- Van welke maand is deze nota?
- Zijn de prijzen voor vet, eiwit en lactose gestegen of gedaald sinds oktober 2015 (als je deze nota vergelijkt met die van pagina 3)? Verklaar je antwoord.
- Geeft een beoordeling over de gehalten vet en eiwit als je deze maand vergelijkt met diezelfde maand 1 jaar eerder. Welke getallen gebruik je dan?
- Geeft een beoordeling van het vet- en eiwitgehalte van de laatste 2 maanden van dit bedrijf ten opzichte van het gemiddelde van andere boeren. Welke getallen gebruik je?
- Geef een beoordeling van de melkprijs van dit bedrijf ten opzichte van het gemiddelde van alle boeren.
- Op deze nota vind je de "coöperatieve regeling" en de "Kwantumtoeslag" niet meer terug. Is dier niet meer aan de orde?
- Op de 2^e pagina van de melkgeldnota staat rechtsboven : "**1,023**". Wat is dat voor een getal?
- Wat valt je op aan het aantal keren per maand dat er melk opgehaald wordt,
- Noteer hieronder nog een aantal extra vragen en/of opmerkingen over die Melkgeldnota.

Een 2^e voorbeeld:

 FrieslandCampina	Melkgeldnota
	FrieslandCampina Nederland B.V. Postbus 2049 3800 CA Amersfoort BTW: NL803378580B01 Binnendienst t 033 7133000 f 033 7133094 e binnendienst@frieslandcampina.com www.frieslandcampina.com
Postbus 2049, 3800 CA Amersfoort Wageningen UR - ASG/WLR-DairyCampus Postbus 2176 8203 AD LELYSTAD	

08 maart 2017

Bedrijfsnummer: 204158
 Factuurnummer: 091837790 **factuur uitgereikt door afnemer**
 IBAN: NL10 RABO 0112 5549 89
 BTW-nummer: NL811383696B04
 KvK-nummer: 39073054

Afrekening melkgeld februari 2017

Factuurgegevens

Omschrijving	Hoeveelheid	Prijs	Per	BTW	Bedrag	Toelic
Garantieprijs		35,00	100 KG			
Eiwit garantieprijs	13.658,24	571,34	100 KG	L	78.034,99	
Vet garantieprijs	16.899,88	285,67	100 KG	L	48.277,89	
Lactose garantieprijs	17.168,90	57,13	100 KG	L	9.808,59	
Vaste kosten	1,00	-100,00	1 ST	L	-100,00	
Standstill inhouding	16.886,00	-31,50	100 KG	L	-5.319,09	
Melkgeld totaal excl. BTW					130.702,38	
Bijdrage ZuivelNL	382.485,00	-0,23	100 KG	G	-879,72	
Extra monster kiemgetal	17,00	-4,00	1 ST	H	-68,00	
Extra monster chloroform	14,00	-4,00	1 ST	H	-56,00	
BTW (Te vorderen)	6,000 % (L) over	-5.319,09			-319,15	
BTW (Te vorderen)	21,000 % (H) over	-124,00			-26,04	
BTW (Af te dragen)	6,000 % (L) over	136021,47			8.161,29	
Factuurbedrag (in euro's)					137.514,76	

Uitwerking seizoensregelingen

	02-2017	t/m 02-2017		02-2017	t/m 02-2017
Seizoensheffing	-	-	Adm. knip i.v.m. maandwisseling	-	-
Seizoenstoelage	-	-	Saldo	-	-

Het saldo van de seizoensregelingen wordt met u verrekend met het melkgeld over de maand december of zodra u stopt met leveren.

Vergelijking	Uw bedrijf		Uw bedrijf cum		FrieslandCampina	
	02-2017	02-2016	02-2017	02-2016	02-2017	t/m 02-2017
Afrekening						
Kg melk	382.485	135.215	784.760	268.770		
Eiwit %	3,571	3,523	3,578	3,531	3,600	3,614
Vet %	4,418	4,666	4,437	4,659	4,530	4,545
Lactose %	4,489	4,557	4,478	4,553	4,538	4,537
Ureum gehalte	21,2	19,1	20,1	20,5	21,0	21,0
Melkgeld incl. BTW	138.544,52	43.640,48	290.186,16	86.875,07		
Prijs incl. BTW	36,22	32,27	36,98	32,32	38,19	38,13
Prijs excl. BTW	34,17	30,45	34,87	30,49	35,97	35,92

Mededelingen

Betaaldatum: 10 Maart 2017

Leverantiegegevens									
Datum	Liters	Kg	Eiwit %	Vet %	Lactose %	Kg eiwit	Kg vet	Kg lactose	Ureum
02-02	22.331,2	23.046	3,58	4,35	4,47	825,05	1.002,50	1.030,16	19
04-02	19.810,4	20.444	3,57	4,50	4,46	729,85	919,98	911,80	22
05-02	21.713,2	22.408	3,60	4,28	4,49	806,69	959,06	1.006,12	21
07-02	20.138,7	20.783	3,62	4,48	4,50	752,34	931,08	935,24	21
08-02	21.833,0	22.532	3,62	4,36	4,49	815,66	982,40	1.011,69	23
10-02	19.690,2	20.320	3,63	4,58	4,49	737,62	930,66	912,37	23
11-02	21.923,8	22.625	3,62	4,33	4,51	819,03	979,66	1.020,39	22
13-02	18.784,9	19.386	3,60	4,65	4,50	697,90	901,45	872,37	25
14-02	20.973,5	21.645	3,57	4,43	4,49	772,73	958,87	971,86	19
16-02	19.243,8	19.860	3,53	4,60	4,50	701,06	913,56	893,70	21
17-02	20.351,3	21.003	3,46	4,38	4,50	726,70	919,93	945,14	15
19-02	19.425,2	20.047	3,56	4,44	4,50	713,67	890,09	902,12	17
20-02	21.748,9	22.445	3,57	4,26	4,50	801,29	956,16	1.010,03	22
22-02	19.644,7	20.273	3,56	4,51	4,51	721,72	914,31	914,31	23
23-02	21.529,6	22.219	3,52	4,24	4,47	782,11	942,09	993,19	21
25-02	20.041,1	20.682	3,53	4,45	4,47	730,07	920,35	924,49	24
26-02	21.679,7	22.373	3,57	4,30	4,48	798,72	962,04	1.002,31	23
28-02	19.761,7	20.394	3,56	4,49	4,47	726,03	915,69	911,61	21
Totaal	370.624,9	382.485	3,571	4,418	4,489	13.658,24	16.899,88	17.168,90	21

Tegen de vaststelling naar samenstelling en gewicht kan binnen 20 werkdagen na dagtekening van deze melkgeldnota bezwaar worden ingediend bij de Binnendienst van FrieslandCampina.

Verloop garantieprijs

Maand	Per maand	Cumulatief
januari	34,50	34,50
februari	35,00	34,75

Mineralen afvoer

Hoeveelheid (kg)	Deze afrekening	Cumulatief
Stikstof (N)	2.141	4.401
Fosfaat (P205)	841	1.726
Kalium (K)	574	1.177

Opdracht 7A Melkweb van FrieslandCampina op internet

Ga op Internet naar www.frieslandcampina.com

Klik op “Login” en daarna op “Toegang tot melkweb”.

Login op Melk-web met de gebruikersnaam die de docent opgeeft.

Laat de docent het wachtwoord invoeren.

→ Ga naar “Home”. Je krijgt dan (als het goed is) onderstaand beeld:

The screenshot shows the FOCUS Planet dashboard. On the left, there is a sidebar with navigation options: 'Inbox', 'Mijn financiën', 'MijnMelkweb' (highlighted with an arrow), 'Agenda', 'Formulieren', 'Reglementen', and 'Handelsdag'. The main content area features the 'Foqus Planet' header, four circular icons representing different aspects of the business, and several data cards: 'Basiseisen' (10), 'Weidegang' (20), 'Duurzame ontwikkeling' (0), 'Levensduur' (10), 'IBR' (20), 'BVD' (0), 'Celgetal' (30), 'Energie' (-), and 'Natuur en landschap' (-). At the bottom, there is a section for 'Laatste levering' and 'Kwaliteit' with various metrics and a 'Kwaliteitsoverzicht' link.

- Kies links op het scherm voor “Mijn financiën”
- Scrol iets naar beneden en download “**Melkgeldnota december 2018**”.
- Print die melkgeldnota uit en voeg ‘m na deze pagina toe in je map. Eventueel kun je ook Opslaan en dan thuis uitprinten.
- Beantwoord de volgende vragen over deze Melkgeldnota.

Vragen over de Melkgeldnota van december 2018

- Komt de productie van december 2018 overeen met die van eerdere maanden? Let op kg melk en de gehalten. Benoem de belangrijkste verschillen.
- De prijs per kg melk per kg melk is in 8 maanden flink gestegen. Waar ligt vooral aan: aan de prijs van vet, het eiwit of de lactose?

Opdracht 7B Melkweb van FrieslandCampina op internet

Ga op Internet naar www.frieslandcampina.com

Klik op "Login", enz.

Login op Melk-web met de gebruikersnaam die de docent opgeeft.

Laat de docent het wachtwoord invoeren.

Verwerk de onderdelen, die hieronder in een

kader

 staan, in een verslag.

Geef dat verslag een logisch titel. Voorzie het ook van je/jullie namen.

Maak een afdruk op papier, lever dat in én stuur het per email naar de docent.

- Ga naar "Mijn overzicht" en dan naar "Leverantieoverzicht"
- Kies voor "Dagleveranties" en dan voor ".....".
- Bekijk de kg melk van de leveranties van die maand.

Beschrijf in je verslag wat je hebt bekeken, wat je opvalt aan deze leveranties en wat mogelijk conclusies zijn.
--

- Ga nu naar de Dagleveranties van
- Klik op het icoontje voor **Gewicht (kg)**.
- Vergelijk een keer met eigen bedrijf van voorgaand jaar.
- Vergelijk daarna ook met FrieslandCampina gemiddeld (alle in één grafiek).

Maak een PrintScreen van die grafiek. Zet 'm in een Word-document en snij 'm netjes, zodat overbodige zaken weg zijn. Voorzie de grafiek (in je Word-document) van commentaar.
--

- Nu ook nog het volgende:

Maak een grafiek voor ureum-% voor t/m Vergelijk die met eigen gegevens van voorgaand jaar. Maak een PrintScreen van die grafiek. Zet 'm in een Word-document en snij 'm netjes, zodat overbodige zaken weg zijn. Voorzie de grafiek (in je Word-document) van commentaar en conclusies
--

- Inleveren:

Lever het verslag in zoals hierboven omschreven is.

De "GLOBALE methode" van melkprijs berekenen

In vorige opdrachten waren alle factoren, die van invloed zijn op de ontvangen melkprijs, in de berekening verwerkt. De melkprijs kun je ook via een "globale" methode berekenen: $\text{melkprijs} / 100 \text{ kg melk}$. Je neemt dan alleen de belangrijkste factoren in de berekening mee, zoals:

- de opbrengst aan vet en eiwit en lactose
- eventueel de coöperatieve regeling,
- eventueel kwantumtoeslagen

De andere factoren laat je even buiten beschouwing, omdat die niet zoveel effect hebben. Deze methode kun je gebruiken als je prijzen van verschillende zuivelondernemingen wilt vergelijken.

Voorbeeld van een "globale" berekening van de melkprijs per 100 kg melk. Voor melk met 4,26 % vet, 3,47 % eiwit en 4,4 % lactose, die in de winter geleverd wordt.

Berekening melkprijs/100 kg **wintermelk** (met willekeurige getallen)

Onderdeel	Hoeveelheid	Prijs (€)	Eenh.	Berekening	Bedrag (€)
Vet:	4,26	2,67	/kg	4,26 x 2,67	€ 11,37
Eiwit:	3,47	5,12	/kg	3,47 x 5,12	€ 17,67
Lactose	4,40	0,60	/kg	4,40 x 0,60	€ 2,64
Seizoenstoelage	1	2,90	/100 kg	1 x 2,90	€ 2,90
Bijdrage zuivel-NI	1	0,23 (-)	/100 kg	1 x 0,23	€ 0,23 (-)
Melkgeld excl. BTW, nabetaling en dergelijke					€ 34,35

Opdracht 8 Melkprijs berekenen (volgens "globale" methode

Bereken in de volgende situaties steeds de melkprijs exclusief BTW, de nabetalingen en de heffingen (PZ, e.d.); kosten afrekening = 0

- a. Bereken met de gehalten én de prijzen van Fig. 1 (**blz. 2**) wat de (**bruto**) opbrengst (**excl.**) zal zijn van 100 kg wintermelk (mét toeslag). Gebruik onderstaande tabel.

Berekening melkprijs/100 kg wintermelk (als je seizoenstoelage krijgt):

Onderdeel	Hoeveelheid	Prijs (in €)	Eenheid	Bedrag (€)
Vet:	4,4 kg		/kg	
Eiwit:	3,5 kg		/kg	
Coöperatieve regeling (-)	1		/100 kg	
Seizoenstoelage			/100 kg	
Seizoenskorting (-)	0	-	/100 kg	-
Melkgeld excl. BTW :				

(vervolg van Opdracht 8)

- b. Bereken op vergelijkbare wijze de opbrengst van 100 kg **zomermelk** met onderstaande tabel:

Berekening melkprijs/100 kg **zomermelk**

Onderdeel	Hoeveelheid	Prijs (in €)	Eenheid	Totaal (€)
Vet:			/kg	
Eiwit:			/kg	
Coöperatieve regeling (-)			/100 kg	
Seizoenstoeslag			/100 kg	
Seizoenskorting (-)			/100 kg	
Melkgeld excl. BTW en nabetaling				

- c. Bereken met diezelfde gegevens de melkprijs per 100 kilogram bij een verhoging van de **eiwitprijs** van € 0,09 per kilogram (voor zomermelk).

- d. Een veehouder wil het eiwitgehalte met 0,10% op jaarbasis verhogen. Hoeveel brengt dit extra op per jaar per **100 kg** melk met de eiwit-prijs van febr. 2017? Je mag BTW, nabetaling en heffingen verwaarlozen. Let op: alleen verschil wordt gevraagd. Je hoeft dus niet alles opnieuw te berekenen.
- e. Het krachtvoergebruik is 30 kg brok /100 kg melk. Om die verhoging in eiwit-gehalte te realiseren heeft hij ander krachtvoer nodig. Hoeveel mag dat krachtvoer dan méér kosten per kg brok?

1.2 Omzet en aanwas

Omzet = verkoop van vee – aankoop van vee.

De bedrijven worden steeds meer gesloten. Dat betekent dat er steeds minder aankoop plaatsvindt. Verkoop bestaat uit uitstoot en uitval. Uitstoot vindt plaats wanneer de veehouder dat wil en voor prijzen die de markt op dat moment biedt. Uitval is niet te voorzien en de opbrengstprijis is nul of zeer laag.

Aanwas = waarde van vee op de eindbalans – de waarde van het vee op de beginbalans.

Voor berekeningen over omzet en aanwas wordt verwezen naar het vorige hoofdstuk.

Op de hoogte van de omzet en aanwas is natuurlijk de marktprijs van invloed. Als veehouder kun je de opbrengst uit omzet en aanwas beïnvloeden door:

- een hoger aantal geboren kalveren;
- een betere kwaliteit van de afgeleverde dieren (bijv. door gebruik vleesstieren)

Aantal geboren kalveren

Het aantal geboren kalveren per jaar ligt hoger dan het aantal gemiddeld aanwezige melkkoeien. Verder hangt het aantal geboren kalveren samen met het vervangings%. De relatie tussen het vervangingspercentage en een aantal kengetallen wordt in onderstaand overzicht (Fig. 2) weergegeven.

Vervangingspercentage	Aantal afkalvingen per 100 melkkoeien	Jongvee (1-2 j.) per 100 melkkoeien	Jongvee totaal (0-2 j.) per 10 melkkoeien
20	111	22	5,0
25	115	29	6,4
30	119	36	8,0
→ 35	122	43	9,6
40	126	50	11,2

Toelichting (bij bijvoorbeeld een vervangings-% van 35 % bij →):

Bij 80 koeien worden er $80 \times 1,22 = 98$ kalveren per jaar geboren: 49 Vr. + 49 Mnl.

Verder heb je: $80 \times 0,43 = 34$ stuks jongvee van 1-2 jaar (pinken) (óf $80/100 \times 43$)
 $80/10 \times 9,6 = 77$ jongvee totaal (0-2 jaar)

Hieruit volgt: er zijn dan $77 - 34 = 43$ kalveren van 0-1 jaar

Aan vee is dus verkocht: 6 vaarskalveren (49 geboren – 43 aangehouden)
 49 stierkalveren

9 pinken { 43 (0-1 jaar) - 34 (1-2 jaar) }

en verder nog: 28 melkkoeien (nl. $0,35 \times 80$)

en ook nog: 6 stuks jongvee van 2 jaar (nl. $34 - 28$)

Uit de tabel valt dus af te lezen dat er op een melkveebedrijf gemiddeld zo'n 120 kalveren geboren worden bij gemiddeld 100 koeien aanwezig. Dat lijkt vreemd, maar als je een koe opruimt, vervang je die meestal door een vaars, die direct daarna weer een kalf oplevert.

En hoe hoger het vervangings-% is, des te meer geboortes zijn er (per 100 aanwezige koeien).

In plaats van met het vervangingspercentage kun je ook werken met de begrippen;
- percentage insteek en
- percentage uitstoot.

Deze percentages worden berekend t.o.v. het **gemiddeld aantal aanwezige melkkoeien**.

Bij een veestapel die in aantal gelijk blijft, zijn deze beide percentages gelijk aan het vervangingspercentage. Alleen bij een bedrijf in uitbreiding is het %-insteek hoger als het % uitstoot.

Op varkenshouderijbedrijven kan men deze verschijnselen ook constateren.

Opdracht 9 Vervangingspercentage

Stel: op een bedrijf zijn gemiddeld **140** koeien aanwezig. De vervangingsgraad is **30 %**
Bereken voor dit bedrijf:

- Hoeveel kalveren worden er per jaar geboren: vr. en mnl. apart?
- Hoeveel stuks jongvee is er gemiddeld aanwezig:
 - in totaal (0-2 jaar)
 - van 1-2 jaar ?
- Hoeveel stuks jongvee van 0-1 jaar zal er dan normaal aanwezig zijn.
- Hoeveel kalveren (mann. én vrouw. apart) kunnen er dan per jaar verkocht worden?
- Hoeveel koeien voert men per jaar af?

Voor niv. 4 nog extra te berekenen:

- Hoeveel stuks jongvee van 1 jaar kan er verkocht worden?
- En hoeveel van 2 jaar?

Opdracht 10-A

Reken opdracht 9-A nog een keer door, maar dan voor een bedrijf met:

- 130 melkkoeien
- een vervangings-% van **40 %**

Dus: niv. 3 alleen a) t/m e
niv. 4 a) t/m f)

Opdracht 10-B

Als extra herhaling kun je het nog een keer doorrekenen, maar dan voor:

- een bedrijf met 90 melkkoeien
- een vervangings-% van **25 %**

Ook nu weer: niv. 3: a) t/m e
niv. 4: a) t/m f)

1.3 Overige opbrengsten

Dit zijn opbrengsten die niet vallen onder melkopbrengsten en omzet en aanwas. Ze hebben wel te maken met de productierichting van het bedrijf, nu dus de rundveehouderij. Ze horen dus wel bij het saldo. Je kunt hierbij denken aan:

- Verkoop van hooi aan particulieren
- Een paar pensionpaarden
- Verkoop van ijs (zelf gemaakt) aan huis
- Verkoop van sperma of een paar embryo's

Opdracht 11 Overige opbrengsten

- a. Overige opbrengsten kunnen een belangrijke rol spelen op een melkveebedrijf. Geef voorbeelden van overige opbrengsten op een melkveebedrijf.
- b. Welke hiervan kunnen meer in een bepaald gebied voorkomen?

Neven-opbrengsten

Naast de overige opbrengsten uit de melkveehouderij zie je steeds meer **neven**opbrengsten op de bedrijven. Ongeveer de helft van de landbouwbedrijven heeft inkomsten uit andere bronnen.

Het verschil met “overige opbrengsten” is, dat deze niet voortvloeien uit de hoofd-activiteit op het bedrijf: de melkveehouderij.

Dus vallen die niet onder het saldo (voor melkveehouderij).

Of een opbrengst tot de “overige” of tot de “nevenopbrengst” behoort, is soms een beetje onduidelijk of voor discussie vatbaar. Bijvoorbeeld een 10-tal schapen zou je onder “overige opbrengsten” kunnen boeken. Heb je echter meer dan 100 schapen in een aparte stal, dan is het meer een neven-activiteit (en dus ook een neven-opbrengst).

Ook kan een melkveehouder meer waarde aan zijn product toevoegen door een extra bewerking uit te voeren

Hierboven is “verkoop van ijs” een “overige opbrengst” genoemd. Is echter de verkoop van ijs een onderdeel van een totale zuivel-verwerking aan huis (met personeel en aparte huisvesting), dan kan het beter als een neven-activiteit aangemerkt worden.

Een bijkomend probleem is verder dat ook niet alle boekhoudprogramma's hierin hetzelfde werken.

Dit alles maakt het ontzettend belangrijk, dat je voor je eigen bedrijf precies weet welke opbrengsten waar verwerkt zijn als je bedrijven onderling gaat vergelijken.

Opdracht 12 Neven-opbrengsten

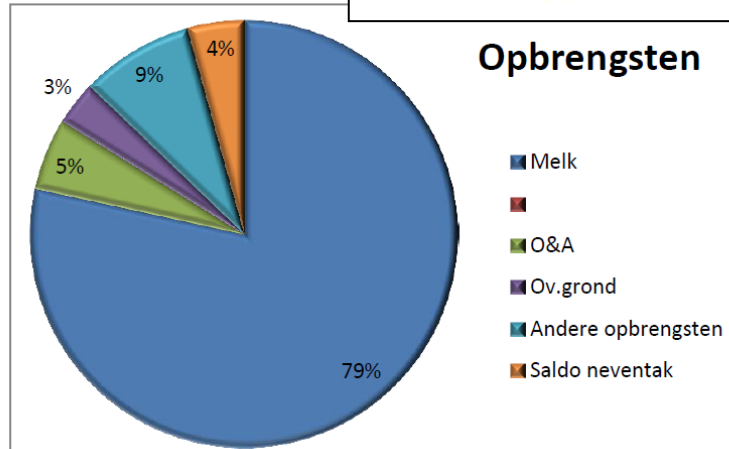
- a. Noem een aantal mogelijke nevenopbrengsten op een agrarisch bedrijf.
- b. Noem voorbeelden van toevoegen van extra waarde aan het product.

Als voorbeeld van hoe verschillend in de praktijk resultaten weergegeven kunnen worden, volgen hieronder een 2-tal voorbeelden:

- Een plaatje van PPP-AGRO ADVIES
- Een tabel van DLV-advies. Dit is dan meteen ook een opstap naar paragraaf 2.4

Opbrengsten.

De opbrengsten op een melkveebedrijf worden voornamelijk bepaald door melkgeld (79%).
 Onder "andere opbrengsten" valt o.a. de bedrijfstoeslag, verhuur van schuurruimte, werk voor derden vanuit het bedrijf, winst op handel etc...
 Het saldo neventak vormt 4 % van de opbrengsten. Het saldo neventak wordt gevormd door de opbrengsten minus de kosten.

Cijfers melkveehouderij eerste kwartaal 2015 (uit DLV-advies)

Opbrengsten	
Melkgeld (na aftrek superheffing)	32,80
Omzet en aanwas	3,40
Totaal melkveehouderij	36,20
Toegerekende kosten melkvee	
Voerkosten	
Krachtvoer	8,10
Bijproducten	0,60
Mineralen	0,26
Melkproducten	0,22
Ruwvoer	1,05
Overige voerkosten	0,09
Totaal voerkosten	10,32
Opbrengst minus voerkosten	25,88
Diergebonden kosten	
Fokkerijkosten	1,06
Diergezondheid	0,95
Strooisel	0,51
Overige kosten melkvee	0,65
Totaal diergebonden kosten	3,17
Totaal grondgebonden kosten	2,83
Saldo melkveehouderij	19,88

1.4 Toegerekende Kosten rundveehouderij

Er zijn verschillende soorten kosten. In fig. 4 is een schematische weergave gegeven.

Figuur 4; Schematische weergave van kosten melkveehouderij (een voorbeeld).

Toegerekende kosten	a. Veekosten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Voerkosten (aangekocht) <ul style="list-style-type: none"> - krachtvoer - kunstmelk - snijmaïs (aangekocht) 2. Kosten gezondheidszorg 3. Overige veekosten: <ul style="list-style-type: none"> - KI / melkcontrole - uitvalsrisico - rente - diversen (stro, e.d.)
	b. Kosten grasland/ voedergewassen	<ol style="list-style-type: none"> 4. Kosten bemesting / herinzaai 5. Loonwerkkosten 6. Kosten afrastering 7. Kosten maïsveld
Niet-toegerekende kosten		
Dit zijn de kosten van grond, gebouwen, werktuigen, arbeid en algemene kosten.		

Toelichtingen (op de "Toegerekende kosten")

De opbouw van de kosten voor melkproductie is ingewikkeld. Hiervoor is een systeem ontwikkeld. Alles wat je rechtstreeks aan het vee en aan de cultuurgrond (grasland en voedergewassen) kunt toerekenen, noem je de toegerekende kosten.

Je weet dat het saldo het verschil is tussen opbrengsten en toegerekende kosten.

In de figuur zie je de kostenindeling schematisch weergegeven. Dit is een mogelijke indeling. In de praktijk tref je verschillende voorbeelden aan van de mate van uitsplitsing. In sommige boekhoudsystemen worden bijvoorbeeld alle "veekosten" op een hoop geveegd.

De eerste grote opsplitsing van de toegerekende kosten, is die in 2 hoofdgroepen: veekosten (incl. aangekocht voer) én kosten grasland+voedergewas.

Dus let op als je bedrijven met veel grond (en weinig aangekocht voer) gaat vergelijken met bedrijven in verhouding weinig grond (en waarschijnlijk veel aangekocht voer).

Veekosten

Dit zijn de kosten die je maakt voor de veestapel. Deze kun je weer uitsplitsen in o.a :

- de kosten van aangekocht voer, kortweg de voerkosten,
- de kosten van de gezondheidszorg en
- de overige veekosten (zoals KI/melkcontrole, uitvalsrisico, rente en diversen)

Kosten eigen grasland en voedergewas

Hiertoe behoren de kosten die je moet maken om daar later voer af te halen, wat je voor het melkvee gebruikt. Als je een deel van de grond gebruikt voor de akkerbouwtaak, worden de kosten daarvan niet in de saldobegroting meegenomen.

Opdracht 13 Voorbeelden van toegerekende kosten

- a. Noem minimaal 5 voorbeelden van “voerkosten aangekocht”.
- b. Noem minimaal 4 kostensoorten, die tot de “overige veekosten” behoren.
- c. Noem 4 voorbeelden van “kosten grasland en voedergewassen”

Hierna worden de diverse kostensoorten meer in uitgesplitste vorm bekeken.

1. Voerkosten

Hieronder vallen alle kosten voor voer dat is aangekocht van buiten het bedrijf. De kosten van het eigen grasland en de eigen voedergewassen horen hier niet bij. Die kom je op andere plaatsen in de kostprijsofbouw tegen.

De voerkosten zijn: krachtvoer voor melkkoeien en jongvee,
aangekocht ruwvoer,
kalvermelkpoeder voor jonge kalveren,
eventuele natte krachtvoerders.

Bij een beoordeling van de krachtvoerkosten per kg melk moet je altijd weten of dit met of zonder jongvee is. Ook of dit met of zonder de melkpoeder voor de kalveren is. Met andere woorden je moet precies weten hoe een kengetal is opgebouwd.

2. Kosten gezondheidszorg

Na de voerkosten kijk je naar de kosten voor gezondheidszorg. Omdat dit soms een vrij grote kostenpost is, wordt die apart genoemd. Echter in een aantal gevallen wordt die bij “overige veekosten” ondergebracht.

3. Overige veekosten (overige toegerekende kosten)

Als laatste van de veekosten kijk je naar de “**overige veekosten**”. Soms worden dit ook de “**overige toegerekende kosten**” genoemd. Dat komt in feite op hetzelfde neer, want alle “overige kosten” hebben betrekking op het vee.

Deze bestaan uit de kosten van stro en strooisel, scheren en klauwverzorging, dekgeld en melkcontrole.

KI / melkcontrole

Deze post spreekt voor zich. Verschillen tussen bedrijven kunnen ontstaan door verschillen in wel/niet een eigen stier, prijs van sperma, wel/niet ET toepassen en dergelijke.

Uitvalsrisico

Dit is een bedrag, berekend als % van de waarde van de veestapel.

Rentekosten

De berekende rente is toch een forse kostenpost. Als je veel geleend hebt, zie je dit ook terug als uitgave op je bedrijf.

De rentekosten van het kapitaal in de veestapel reken je bij de toegerekende kosten. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij de bedrijfseconomische verslagen van het Landbouw Economisch Instituut. In weer andere systemen wordt deze post niet altijd apart vermeld.

4. Kosten van bemesting

In de literatuur vind je de norm voor de prijs per kg stikstof. Daarnaast is voor het grasland een aantal andere meststoffen nodig, zoals kalk, kieseriet, magnesium. Deze kosten zijn voor zandgrond vaak iets hoger dan voor andere grondsoorten, zoals klei, omdat daar minder meststoffen nodig zijn.

5. Kosten van herinzaai, loonwerk en afrastering

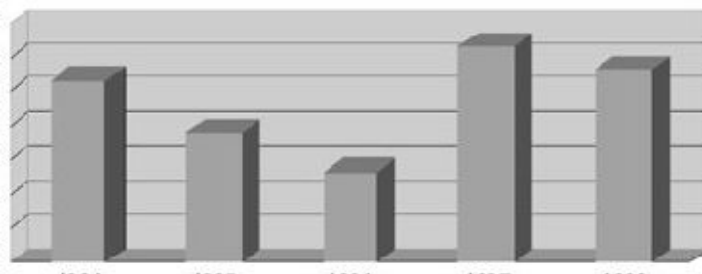
In het schema in figuur 4 op vorige pagina stonden de “Kosten grasland/voedergewassen” uitgesplitst naar:

- Kosten bemesting / herinzaai
- Loonwerkkosten
- Kosten afrastering
- Kosten maïsveld

Van de ene kant is de combinatie “bemesting / herinzaai” wel logisch, omdat die gerelateerd is aan “het laten groeien van gras”, maar in de praktijk vind je de kosten van herinzaai meer terug op de nota’s van de loonwerker en de leverancier van zaaizaad. Om deze reden worden dit soort kosten soms weer “op een hoop geveegd” met andere soorten kosten. Het blijft steeds opletten.

De “kosten afrastering” worden soms niet eens apart genoemd. Ze zijn dan bij de loonwerkkosten ondergebracht.

Onderstaand figuur geeft een voorbeeld van de saldi per koe over een aantal jaren. Een belangrijke conclusie is in ieder geval: een saldo van € 2000,- is in het ene jaar slecht, maar kan in een ander jaar heel goed zijn.

Opdracht 14: Berekening saldi

Voor een bedrijf is het volgende gegeven:

- Aantal ha grasland: 25 ha
- melkopbrengst per koe: 8.000 kg
- melkprijs: € 0.34 / kg
- aantal melkkoeien: 60
- omzet en aanwas per koe: € 300,-
- veevoerkosten per koe: € 550,-
- Kosten KI / melkcontrole, uitval: € 70,- per koe
- Renteverlies per koe: € 90,- per koe
- Meststoffen 250 kg N per ha à € 0,50 / kg
- Toegerekend loonwerk: € 65,- / ha

Gevraagd (met berekening) voor dit bedrijf: gebruik **schema's volgende** pagina's)

- a. Het saldo per koe
- b. Het bedrijfssaldo
- c. Het saldo per 100 kg melk

- d. Het bedrijfssaldo als de melkprijs met € 0,01 per kg stijgt. Hoeveel is het verschil?

- e. Het bedrijfssaldo als de productie per koe met 100 kg melk stijgt (in de veronderstelling dat de voerkosten gelijk blijven) als je toch 60 koeien blijft melken. Hoeveel is verschil?

- f. Conclusie n.a.v. d) , e)

Saldo berekening melkveehouderij (Opdr. 14)

Onderdeel	Hoeveelheid	Prijs (in €)	Eenh.	Bedrag (€)	Totaal (€)
-----------	-------------	-----------------	-------	------------	------------

1 Opbrengsten (per koe)

- melkgeld					
- omzet+aanwas					

----- +

2 Toegerekende kosten (per koe !!!)

VEEKOSTEN

- voer					
- gezondheidszorg					
- overig: KI / Mpc					
uitval					
rente					
diversen					

Totaal **VEEKOSTEN**

GRASL. + VOEDERGEWASSEN

- herinzaai + bemesting					
- loonwerk					
- afrastering					
- kosten maisland					

Totaal **GRASL.+VOEDERGEW.**

TOTAAL Toegerekende kosten

Saldo per melkkoe

Aantal ha:	
Aantal koeien:	
Productie / koe:	

Saldo bedrijf:	
Saldo / 100 kg melk:	
Voerkosten / 100 kg melk	

Saldo berekening melkveehouderij (Opdr. 15, blz. 36)

Onderdeel	Hoeveelheid	Prijs (in €)	Eenh.	Bedrag (€)	Totaal (€)
-----------	-------------	-----------------	-------	------------	------------

1 Opbrengsten PER KOE

melkgeld					
omzet + aanwas					
Totale opbrengsten					

2 Toegerekende kosten (per koe !)

VOERKOSTEN (AANGEKOCHT)

veevoer					
Sub-totaal :					

VEEKOSTEN:

gezondheidszorg					
KI + Mpc + uitval					
rente / koe					
Sub-totaal:					

GRASL. + VOEDERGEWASSEN

meststoffen					
loonwerk					
Sub-totaal:.					

----- +
TOTAAL Toegerekende kosten

----- -
Saldo per melkkoe :

Aantal ha:	
Aantal koeien:	
Productie / koe:	

Saldo bedrijf	
Saldo / 100 kg melk:	
Voerkosten / kg melk (ct.)	

Opdracht 16: Berekening opbrengsten en diverse toegerekende kosten (en saldo)

Van een rundveebedrijf is het volgende gegeven:

Algemene gegevens:

25 ha cultuurgrond; 20 ha grasland
5 ha maïsland
Gemiddeld aanwezig: 75 melkkoeien en vaarzen
30 stuks jongvee < 1 jaar
25 stuks jongvee > 1 jaar

Opbrengsten:

melkproductie: 7500 kg; (gehalten nu niet van belang)
melkprijs: € 0,34 per kg
veeverkopen: jongvee < 1 jaar: 45 stuks à € 140,-
jongvee > 1 jaar: 5 stuks à € 450,-
melkkoeien: 25 stuks à € 550,-

Voerkosten:

krachtvoer melkkoeien: zomer: 4,5 kg/koe/dag (185 dagen)
winter: 6,5 kg/koe/dag (180 dagen)
krachtvoer jongvee: totaal 12.000 kg
krachtvoerprijs: € 0,18 / kg (voor zowel melkkoeien als jongvee)
melkproducten: 40 kg per aangehouden kalf (**Let op: dus 30 st. aangehouden**)
kunstmelkprijs: € 1,10 / kg
aankoop snijmaïs: 10 ha à € 1050,- (in de kuil)

Overige toegerekende kosten:

	per koe	per stuks jongvee
veearts:	€ 56,-	€ 17,-
KI:	€ 27,-	€ 13,-
melkcontrole	€ 26,-	€ -
gemidd. waarde	€ 860,-	€ 500,-
rente + uitval risico	6 % van de gemiddelde waarde	
diverse kosten	€ 12,- / koe	(is "per koe" verrekend-> voor jongvee inbegrepen)
stro, zaagsel	€ 10,- / koe	(idem)

Directe kosten grasland (per ha):

stikstof: 250 kg / ha; N-prijs: € 0,50
diverse meststoffen: € 22,- / ha
inzaaikosten: 4 ha; € 350,- / ha
plastic, zand: € 900,- in **totaal** (voor 20 ha samen); **Attentie: dus TOTAAL !!**
afrastering: € 27,- / ha

Overige kosten:

directe kosten snijmaïs: € 300,- / ha
totaal toegerekende loonwerk: € 12.000

Z.O.Z.

Bereken m.b.v. het schema op volgende pagina:

- a) saldo / koe
- b) saldo / kg melk
- c) voerkosten (in cent / kg melk óf in € per 100 kg melk).
- d) en e) staan 2 pagina's verder.

Opmerking bij opdracht 16

Voor de uitwerking van deze opdracht ga je gebruik maken van het voorbedrukte blad op volgende pagina.

De gegevens zijn weergegeven, zoals je ze meestal ook in de praktijk tegen komt. d.w.z.: de **totalen** van het bedrijf.

In dit geval is het daarom het makkelijkste als je eerst het BEDRIJFSSALDO uitrekt, door eerst de **totale opbrengsten** en de **totale toegerekende kosten** te berekenen. En dan pas op het einde het saldo per koe.

Omdat je in het overzicht de totalen gaat invullen, kun je beter eerst de hoeveelheden uitrekenen in onderstaand overzicht.

totale melkproductie van het bedrijf	75 melkkoeien x 7500 kg = 562.500 kg totaal
totaal krachtvoer koeien	185 dgn x 4,5 kg + 180 dgn x 6,5 kg = 150.188 kg
totaal kunstmelk-verbruik	30 kalv. X 40 kg/kalf = _____ kg
Rente + uitvalsrisico per koe	6 % van € 860 (gem. waarde) = € 51,60 (bij 75 koeien)
Rente + uitvalsrisico per stuks jongvee	6 % van € _____

En om het overzicht niet te uitgebreid te maken, kun je een aantal kleinere posten samenvoegen, zoals bijvoorbeeld:

bij koeien: KI + Mpc (melkproductiecontrole): € 27,- + € 26,- = € 53,-

bij koeien: Overig (diversen + stro): _____ + _____ = € _____

bij jongvee: veearts + KI: _____ + _____ = € _____

bemesting: stikstof + div. meststoffen: _____ + _____ = € _____

Controleer in de les nu eerst bovenstaande berekeningen voor je verder gaat.

Saldo berekening melkveehouderij (Opdr. 16, blz. 31/32)

Onderdeel	Hoeveelheid	Prijs (in €)	Eenh.	Bedrag (€)	Totaal (€)
-----------	-------------	-----------------	-------	------------	------------

1 Opbrengsten (TOTAAL BEDRIJF)

- melkgeld					
- jongvee < 1jaar					
Totale opbrengsten					

2 Toegerekende kosten (TOTAAL bedrijf)

VOERKOSTEN (AANGEKOCHT)

- krachtvoer koeien					
- krachtvoer jongvee					
- melkproducten					
- snijmais (aankoop)					
Sub-totaal :					

VEEKOSTEN:

- veearts					
- KI + Mpc					
- rente + uitval / koe					
- overig (div.+stro)/koe					
- jongvee: veearts + KI					
- jongvee: rente+ uitval					
Sub-totaal:					

GRASL. + VOEDERGEWASSEN

- bemesting (N + div.)					
- inzaaien					
- plastic, zan					
- afrastering					
- dir. kosten snijmais					
- loonwerk					
Sub-totaal:.					

----- +
TOTAAL Toegerekende kosten

----- -
Saldo bedrijf

Opdracht 17: Berekening opbrengsten en diverse toegerekende kosten (en saldo)

Van een rundveebedrijf is het volgende gegeven:

Algemene gegevens:

28 ha cultuurgrond; 22 ha grasland

6 ha maïsland

80 melkkoeien en vaarzen (gem. aanwezig)

33 stuks jongvee < 1 jaar (gem. aanwezig)

26 stuks jongvee > 1 jaar (gem. aanwezig)

Opbrengsten:

melkproductie: 8300 kg; 4,5 % vet; 3,70 % eiwit

melkprijs: € 0,36 per kg

veeverkopen: jongvee < 1 jaar: 45 stuks à € 170,-

jongvee > 1 jaar: 8 stuks à € 410,-

melkkoeien: 27 stuks à € 620,-

Voerkosten:

krachtvoer melkkoeien: 2200 kg per koe per jaar

krachtvoer jongvee: totaal 2400 kg (over het hele bedrijf)

krachtvoerprijs: € 0,17 / kg

melkproducten: 40 kg per aangehouden kalf

kunstmelkprijs: € 1,20 / kg

aankoop snijmaïs: 12 ha à € 1430,- (in de kuil)

Overige toegerekende kosten:

	<u>per koe</u>	<u>per stuks jongvee</u>
veearts:	€ 56,-	€ 17,-
dekgeld / mpc:	€ 51,-	€ 13,-
gemidd. waarde	€ 860,-	€ 500,-
uitvalsrisico + rente	8 % van de gemiddelde waarde	
div. kosten (incl. stro)	€ 24,- / koe	(is bij "per koe" verrekend)

Directe kosten grasland (per ha):

stikstof: 250 kg / ha; N-prijs: € 0,63

diverse meststoffen: € 31,- / ha

inzaaikosten: 6 ha; € 420,- / ha

plastic, zand: € 900,- in totaal (voor 22 ha)

afrastering: € 27,- / ha

Overige kosten:

directe kosten snijmaïs: € 420,- / ha

totaal toegerekende loonwerk: € 14.500

Gevraagd (mèt berekening):

Attentie: lees eerst volgende pagina

a) saldo bedrijf en daarna saldo / koe

b) saldo / 100 kg melk

c) voerkosten / kg melk

Omdat je in het overzicht de totalen gaat invullen, kun je beter eerst de hoeveelheden uitrekenen van de posten in onderstaand overzicht. En dan eerst te controleren en dan pas verder te gaan.

totale melkproductie van het bedrijf	
totaal krachtvoer koeien	
totaal kunstmelk-verbruik (melkproducten)	
rentekosten per koe	Tel die samen als: rente- + uitval per koe: 8 % van gem. waarde:
uitvalskosten per koe	
rentekosten / st. jongvee	Tel die ook samen:
uitvalskosten / st. jongvee	

En om het overzicht niet te uitgebreid te maken, kun je een aantal kleinere posten samenvoegen. Zie als voorbeeld opdracht 16.

bij jongvee: veearts + dekgeld: _____ + _____ = € _____

bemesting grasland: stikstof + div. meststoffen (per ha):

_____ + _____ = € _____

Saldo berekening melkveehouderij (Opdr. 17, blz. 35/36)

Onderdeel	Hoeveelh.	Prijs (in €)	Eenh.	Bedrag (€)	Totaal (€)
-----------	-----------	-----------------	-------	------------	------------

1 Opbrengsten (TOTAAL BEDRIJF)

melkgeld					
jongvee < 1jaar					
...					
...					
Totale opbrengsten					

2 Toegerekende kosten (TOTAAL BEDRIJF)

VOERKOSTEN (AANGEKOCHT)

krachtvoer koeien					
krachtvoer jongvee					
Kunstmelk (melkprod.)					
snijmais					
Sub-totaal :					

VEEKOSTEN:

Veearts mk (melkkoeien)					
dekgeld + mpc (mk)					
rente + uitval / koe					
....					
veearts+dekgeld jongv.					
rente+uitval jongvee					
Sub-totaal:					

GRASL. + VOEDERGEWASSEN

Bemesting (grasland !)					
inzaaien					
loonwerk					
plastic, zand					
afrastering					
kosten maisland					
Sub-totaal:.					

----- +	
TOTAAL Toegerekende kosten	
----- -	
Saldo bedrijf	

Opdracht 18: Berekening opbrengsten en diverse toegerekende kosten (en saldo)

Van een rundveebedrijf is het volgende gegeven:

Algemenen gegevens:

34 ha cultuurgrond; 18 ha grasland
16 ha maïsland
94 melkkoeien en vaarzen (gem. aanwezig)
32 stuks jongvee < 1 jaar (gem. aanwezig)
29 stuks jongvee > 1 jaar (gem. aanwezig)

Opbrengsten:

melkproductie: 9100 kg; 4,2 % vet; 3,61 % eiwit
melkprijs: € 0,32 per kg
veeverkopen: jongvee < 1 jaar: 61 stuks à € 185,-
jongvee > 1 jaar: 7 stuks à € 390,-
melkkoeien: 30 stuks à € 580,-

Voerkosten:

krachtvoer melkkoeien: zomer: 4,5 kg/koe/dag (185 dagen)
winter: 6,5 kg/koe/dag (180 dagen)
krachtvoer jongvee: totaal 9000 kg (over het hele bedrijf)
krachtvoerprijs: voor de koeien gemidd. € 18,30 per 100 kg
voor het jongvee: gemiddeld € 17,60 per 100 kg
melkproducten: 38 kg per aangehouden kalf (32 kalv. aangehouden)
kunstmelkprijs: € 1,26 / kg
aankoop snijmaïs: 6 ha à € 1380,- (in de kuil)

Overige toegerekende kosten:

	<u>per koe</u>	<u>per stuks jongvee</u>
veearts:	€ 62,-	€ 15,-
dekgeld / mpc:	€ 55,-	€ 12,-
gemidd. waarde	€ 800,-	€ 400,-
uitvalsrisico + rente	6 % van de gemiddelde waarde	
div. kosten (incl. stro)	€ 25,- / koe	(is bij "per koe" verrekend)

Directe kosten grasland (per ha):

stikstof: 240 kg / ha; N-prijs: € 0,70
diverse meststoffen: € 42,- / ha
inzaaikosten: 3 ha; € 510,- / ha
plastic, zand: € 1100,- in totaal (voor 18 ha)
afrastering: € 31,- / ha

Overige kosten:

directe kosten snijmaïs: € 460,- / ha
totaal toegerekende loonwerk: € 21.400

Gevraagd (mèt berekening):

Attentie: lees eerst volgende pagina

- saldo bedrijf en daaruit saldo / koe
- saldo / 100 kg melk
- voerkosten / kg melk

Omdat je in het overzicht de totalen gaat invullen, kun je beter eerst de hoeveelheden uitrekenen van de posten in onderstaand overzicht. En dan eerst te controleren en dan pas verder te gaan.

totale melkproductie van het bedrijf	
totaal krachtvoer koeien	
totaal kunstmelk-verbruik	
Uitvals-risico + rente / koe	
Uitvals-risico + rente / st. jongvee	

En om het overzicht niet te uitgebreid te maken, kun je een aantal kleinere posten samenvoegen. Zie eerdere voorbeelden.

jongvee: veearts + dekgeld: _____ + _____ = € _____

_____ : _____ + _____ = € _____

bemesting grasland: stikstof + div. meststoffen:

_____ + _____ = € _____

Saldo berekening melkveehouderij (Opdr. 18, blz. 39/40)

Onderdeel	Hoeveelh.	Prijs (in €)	Eenh.	Bedrag (€)	Totaal (€)
-----------	-----------	-----------------	-------	------------	------------

1 Opbrengsten (TOTAAL BEDRIJF)

- melkgeld					
- jongvee < 1jaar					
Totale opbrengsten					

2 Toegerekende kosten (TOTAAL BEDRIJF)

VOERKOSTEN (AANGEKOCHT)

- krachtvoer koeien					
- krachtvoer jongvee					
- kunstmelk					
- snijmais					
Sub-totaal :					

VEEKOSTEN:

- gezondheidszorg					
- dekgeld + Mpc					
- uitval + rente / koe					
- jongvee: uitval+ rente					
Sub-totaal:					

GRASL. + VOEDERGEWASSEN

- bemesting					
- inzaaien					
Sub-totaal:.					

TOTAAL Toegerekende kosten

Saldo bedrijf

VERDIEPINGSOPDRACHTEN

Opdracht 19: Opbrengstverhoging Omzet + aanwas

In opdracht 9 heb je berekend hoeveel kalveren er werden geboren en hoeveel jongvee er nodig was van elke leeftijdsgroep.

Stel nu dat er eerst alleen gebruik gemaakt werd van HF-stieren.

De veehouder besluit nu om op het onder eind van de veestapel vleesstieren te gaan gebruiken.

Maak m.b.v. berekeningen een zo'n goed mogelijke schatting voor de volgende vragen.

- a) Hoeveel % van de koeien zou hij met een vleesstier kunnen insemineren om toch nog voldoende vaarskalveren voor vervanging over te houden.
- b) Hoeveel kruislingkalveren worden er dan geboren
- c) Hoeveel kruislingkalveren zou hij dan kunnen verkopen?
- d) Wat zou dan de extra opbrengst aan omzet + aanwas kunnen zijn?

Opdracht 20:

Verzamel op een praktijkbedrijf alle noodzakelijke basisgegevens om een saldo-begroting op te stellen.

En stel vervolgens de saldo-begroting op volgens een model zoals in vorige opgaven.
